

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

636. An Archidiaconus Dignitate & loco præcedat Vicarium generalem
Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 635. An igitur, dum ad Archidiaconum spectat exercere istiusmodi actiones, is impeditus, aut alias nolens eas exercere, sibi substituere possit, quem libuerit.

R Esp. negativè. Barbof. *Jur. eccl. l. 1. c. 24. n. 46. & 47.* sicut enim impedito vel nolente Episcopo per seipsum exercere illas functiones, is non potest in præjudicium primæ dignitatis, (utpote ad quam de jure in eo casu spectat exercere illas functiones) alteri sibi bene viso demerere illas functiones, ut censuit S. Congreg. Rituum in una Algarenf. 2. Febr. 1601. & in Puteolan. præminentiar. 9. Decemb. 1617. apud Barbof. *cit. n. 46.* ita nec ipsa prima dignitas pro libitu suo alium sibi bene visum Canonicum aut dignitatem loco sui substituere poterit; sed in eo munere debere succedere proximiorè dignitatem, & deficientium vices ab aliis immediatè succedentibus suppleri, declaravit eadem S. Congreg. in una Adriens. 22. Jan. 1618. apud Barbof. *loc. cit. n. 47.*

Quest. 636. Virum Archidiaconatus dignitate & loco præcedat Vicarium generalem Episcopi?

1. R Esp. in hoc convenire AA. Negativam, nempe Archidiaconum dignitate non præpollere Vicario generali Episcopi, sed hunc illi tam in choro quàm ubilibet præcedere debere illum, tenent Barbof. *Jur. eccl. l. 1. c. 24. n. 55. & 56.* citans pro hoc Seraph. *decis. 639. n. 10.* Zerol. in *pr. Epif. p. 1. v. Vicarius. §. 15.* Ferrum de *præcedent. eccl. q. 5. n. 8. & c.* ac sic expressè declaratum esse inquit S. Congreg. præposita negot. Episcoporum. & Regular. in *Theatina 6. Jul. 1618.* Item tenent illam Felin. in *rubr. de major. & obed. n. 10.* Tusch. v. *Archidiaconus concl. 482. num. 2.* Laym. in *c. 1. h. t. n. 4.* dicentes absurdum & stultum videri, si Archidiaconus præcedere velit Vicarium Episcopi ob rationem mox ex iisdem subjungendam. Item Sbroz. de *off. Vicar. l. 2. q. 25. n. 1.* citans pro hoc Abbatem *conf. 21. per tot. vol. 1.* Rebuff. in *pr. benef. tit. de Vicar. Ep. num. 7.* Cassan. *cat. gl. mundi p. 4. confid. 46.* Bott. de *Synod. Ep. p. 3. n. 20.* Jacob. *tract. de Concil. pag. 67. col. 1.* Anton. de *Præis tr. de juridict. Epif. c. 6. n. 41.* Joan. de *Arnono singul. 28.* (ubi etiam Archidiaconos, qui volunt præcedere Vicarium, vocat temerarios & arrogantes) Staphil. Pavin. *Fusc. & quamplurimos alios, ad quos accedit Pirh. ad h. t. n. 4.* Ratio hujus sententiæ est, quòd tribunal Archidiaconi inferius sit & subiectum consistorio Episcopi, cui præest Vicarius Episcopi, utpote idem faciens cum Episcopo consistorium; quique, ut Sbroz. *loc. cit. n. 3.* Episcopo dicitur associari in jurisdictione, & representare reverentiam episcopalem, unum cum illo agens, una cum illo persona, & hinc in loco, sessione & aliis tam honorandus quàm Episcopus, & ut idem Sbroz. ex *Ant. de Prat. cit. c. 6. n. 44.* quemadmodum Papa representat Christum, & facit idem tribunal cum eo, & omnibus post Christum præhonoratur, ita Vicarius representans Episcopum, & faciens unum cum eo tribunal, omnibus post Episcopum præhonoratur.

2. Ampliatur hæc doctrina primò, ut procedat, etiam si Vicarius Episcopi non esset Sacerdos, & Archidiaconus esset Sacerdos; eò quòd ratio jam data militet quoque pro Vicario non sacerdote. Licet enim Vicarius non sit Sacerdos, gerat tamen vices Episcopi, & eandem habet prærogativam; & ideo in his, qui forum sacerdotale non respiciunt, sit præferendus Archidiacono, Archipresbytero sacerdotibus Sbroz. *loc. cit. n. 18.*

3. Ampliatur secundò ab eodem Sbroz. *loc. cit. n. 7.* ut procedat, etiam si Archidiaconus haberet privilegium obtinendi primam sedem post Episcopum; eò quòd, ut *Abb. conf. 21. n. 5. vol. 1.* quem citat, privilegium illud intelligatur respectu aliorum Clericorum, non habentium jurisdictionem in Archidiaconum, non autem respectu vicarii.

4. Ampliatur tertio, ut procedat obstante quacunque consuetudine aliisque in contrarium. Barbof. *loc. cit. n. 56.* ubi, quòd Vicarius generalis absente Episcopo debeat habere primum locum super omnes dignitates & Canonicos, non obstante consuetudine aliisque in contrarium; sic expresse ait S. Congreg. Rituum in una *Andriens. 7. Aug. 1610.* & in *Ferrar. 20. Decemb. 1614.* & in *Melitenf. 13. Jul. 1619.* Sbroz. *loc. cit. n. 5. & 6.* ubi, postquam citasset plurimos in contrarium; subdit: tamen præcedens opinio (nempe quòd præcedat Vicarius Archidiaconum ceterasque dignitates, etiam si consuetudo vel statutum extaret in contrarium) est majore DD. calculo fulcita & communis; detestabilisque probatur illa consuetudo tanquam ratione carens, & ex quadam ambitione & stulticia inducta; contrariæque juri divino, ordini naturali, juri Pontificio & Casareo, ut probant *Abb. cit. conf. 21.* Felin. in *rub. major. & obed. n. 10.* Rebuff. *loc. cit. n. 7.* Cassan. *loc. cit. confid. 46.* Melillus *tr. de præced. Vicar. c. 4.* Paphil. & c. quos citat.

5. Verumtamen oppositam sententiam, nempe quòd Vicarius præferendus non sit Archidiacono, tenet Menoch. *conf. 51. vol. 1. & conf. 257. vol. 3.* cui consentit Laym. in *c. 1. h. t. n. 4.* eò quòd, ut inquit Laym. *c. ad hæc h. t.* expresse habeatur; quòd secundum Romani Ordinis constitutionem Archidiaconus major post Episcopum ejusdem Episcopi Vicarius existat. Unde respondit ad rationem oppositæ sententiæ: consideratione diversarum causarum & locorum eandem personam eidem anteferri & postponi, ut constat ex *l. 1. c. de off. Vicar.* ubi dicitur, in causis civilibus atque judiciis Vicarios Comitibus militaribus anteponeudos esse, sed in rebus militaribus postponeudos. Atque ita, licet Vicarius in tribunali suo, quatenus Episcopi ibi vices actualiter gerit, superior sit, five jurisdictionem in alios omnes clericos, etiam Archidiaconum exerceat; tamen extra tribunal suum, ut in ecclesia, processibus, aliisque conventibus postponi potest, ita ut absolute loquendo dignitas Vicarii generalis minor censetur quàm alia quædam dignitates Ecclesiæ Cathedralis. Quin &, si agatur de consuetudine, certum est, de facto in pluribus ecclesiis contrarium observatur, ut nimirum Vicarius Generalis sequatur Ecclesiæ Cathedralis Archidiaconum, Præpositum & Decanum, quin & in aliquibus locis omnes Ecclesiæ Cathedralis Canonicos intellige, dum ipse non est Canonicus Eccle-

Ecclēſia Cathedralis de tali conſuetudine præter Laym. de variis in particulari ecclēſiis teſtatur alii quamplurimi celeberrimi AA. apud Sbroz. *loc. cit. num. 6.* Talem autem conſuetudinem damnare, difficile eſſe, ait Laym. Certè mirum illam à Sbrozio poſt tot illuſtrium virorum teſtimonium vocari irrationabilem, ambitioſam & ſtultam, contra omnia jura humana & divina, præſertim cum & ipſe Sbroz. *l. 3. q. 12. n. 5.* dicat authoritatem Archidiaconi juxta textum *de Romāna.* prævalere omnibus. De cetero fatetur & ipſe Sbroz. *cit. q. 25. n. 22.* cum Cucho *inſt. Jur. Canon. tit. 8. de Vicar. Episc. num. 29. l. 2.* non præcedere Vicarium, ubi ei ſubditus non eſt Archidiaconus v. g. dum Vicarius hujus Diœceſis cum Archidiacono alterius Diœceſis contendat de præcedentia in aliena ſeu tertia aliqua Diœceſi, uti etiam expreſſe tradit Sbroz. *ibidem n. 20.* Archidiaconum eſſe præferendum Vicariò Capituli ſede vacante, juxta quod docet Jo. And. *in c. fin. de off. Legat. in 6.* ubi; quodd, quando eſt conſuetudo, Præpoſitus præfertur Archidiacono, etiam ſi Archidiaconus gerat vices Episcopi ſede vacante.

Quæſtio 637. Unde factum, quod Archidiaconus tanta pollea tam in Archipresbyteros quam clericos inferiores auctoritates?

Reſpondet Azor. *p. 2. l. 3. c. 14. q. 6.* id inde ortum, quod Episcopus aded amplam Archidiacono concedere ſolebat jurisdictionem, dum vicarià illius paſſim uteretur opèra, utpote liberi ſb onere, obligatione, & poteſtate adminiſtrandi Sacramenta; presbyteris verd eſſent commiſſi populi, ac propterea à ſuis ecclēſiis ſine earum gravi detrimento abeſſe non poterant.

Quæſtio 638. Quot ſint, aut eſſe poſſint in Diœceſi aliqua Archidiaconi?

Reſp. Tamerſi tot ferè ſint Archidiaconatus, quot ecclēſiæ, ut Fagn. *in c. adhuc b. r. n. 15.* ex Sylv. *v. Archidiaconus in princip.* quin & in quibusdam ecclēſiis nullus ſit Archidiaconus, ſed ejus officio fungatur Archipresbyter ſeu Decanus, in quibusdam ecclēſiis etiam ſit Archidiaconus unus, præminentiam quidem habens

inter Canonicos, ſed ſine jurisdictione vel adminiſtratione *Pirh. ad b. r. n. 1.* videatur quoque de jure cujuſvis ecclēſiæ Cathedralis unus tantum eſſe Archidiaconus, qui primus eſt in dignitate quò ad ſtallum in choro, vocem in Capitulo, & præcedentiam ſuper prælatos, Præpoſitum, Archipresbyterum, tamen talem vix ulla modò Ecclēſia in Germania agnoſcit, ut Laurent. Dript. *in ſuo Specul. Archidiacon. ſect. 1. art. 2.* cum in plerisque Ecclēſiis Cathedralibus non unus ſolum, ſed plures Archidiaconi reperiantur, quorum cuilibet ſpecialis diſtrictus in Diœceſi, in quo jurisdictionem ſuam exercent, aſſignatur, ſive qui totam Diœceſim in certas partes diſtributam gubernant tanquam Vicarii Episcopi perpetui & intitulati. Laurent. Dript. *loc. cit.* ubi etiam Archidiaconos tam Metropolitanæ Colonienſis, quam Cathedralium Onaburgienſis & Paderbornenſis enumerat. *Pirh. cit. n. 1. Pignat. Tom. 9. conſult. 114. n. 42. Fagn. in c. licet. de pœnis. n. 2.* ubi: nota ex textu ſecundum Abbatem in uno Episcopatu eſſe poſſe plures Archidiaconos, & ſic eandem dignitatem eſſe multiplicabilem in eadem Diœceſi, de quo *inc. ex parte il. 1. c. quoniam de off. deleg.* Adde inferiorem dignitatem multiplicari poſſe etiam in eadem ecclēſiâ, ſicut ſunt plures Archidiaconi in ecclēſia Callaguritana &c. Azor. *p. 2. l. 3. c. 14. q. 7.* ubi etiam teſtatur, eſſe eorum ſex in ecclēſia Tolentana. Cujus pluralitatis introducta rationem dat hanc, quod olim Episcopi ex Diaconis ſenioribus duos, tres, quatuor vel plures conſtituebant pro ſuarum ecclēſiarum multitudine, ut bene in omnibus tota Diœceſis, alioqui vaſta & ampla gubernaretur, qui Diaconi dein ob jurisdictionem & poteſtatem ſibi ab Episcopo demandatam dici cœperunt Archidiaconi, inter quos unus ſemper ceteris honore & dignitate præſtabat, nimirum is, qui jurisdictionem habeat in clericis & presbyteros Ecclēſiæ Cathedralis & aliarum, quæ in urbe, cui præerat Episcopus &c. poſſetque iſtiusmodi Archidiaconatus plures in eadem Ecclēſia Cathedrali per ſeniores Canonicos ex conſuetudine ejuſdem ecclēſiæ optari, indicat Fagn. *loc. cit.* pro ut in Cathedrali Monasterienſi fieri videmus.

